

Ενότητα 5^η Η ισονομία των πολιτών εγγύηση της δημοκρατίας

Ἔστι δέ δικαστῶν νοῦν ἐχόντων
περὶ τῶν ἀλλοτρίων τά δίκαια
ψηφιζομένους
ἅμα καὶ τὰ σφέτερ' αὐτῶν εὖ τίθεσθαι.

Καὶ μηδεὶς ὑμῶν, εἰς τοῦτ' ἀποβλέψας,
ὅτι πένης εἰμί καὶ τοῦ πλήθους εἷς,
ἀξιούτω τοῦ τιμήματος ἀφαιρεῖν.

Οὐ γάρ δίκαιον ἐλάττους ποιεῖσθαι τὰς
τιμωρίας
ὑπὲρ τῶν ἀδόξων ἢ τῶν
διωνομασμένων,
οὐδέ χεῖρους ἡγεῖσθαι τοὺς
πενομένους ἢ τοὺς πολλὰ
κεκτημένους.

Ἵμᾶς γάρ ἂν αὐτοὺς ἀτιμάζοιτ'
εἰ τοιαῦτα γινώσκοιτε περὶ τῶν
πολιτῶν.

Ἔτι δέ καὶ πάντων ἂν εἶη δεινότατον,
εἰ δημοκρατουμένης τῆς πόλεως

μὴ τῶν αὐτῶν ἅπαντες τυγχάνοιμεν
[...].

ἂν γέ μοι πεισθῆθ',
Οὐκ, οὕτω διακείσεσθε πρὸς ὑμᾶς
αὐτοὺς
οὐδέ διδάξετε τοὺς νεωτέρους
καταφρονεῖν τοῦ πλήθους τῶν
πολιτῶν,
οὐδέ ἀλλοτρίους ἡγήσεσθ' εἶναι τοὺς
τοιούτους τῶν ἀγώνων,
ἀλλ' ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ δικάζω

οὕτως ἕκαστος ὑμῶν οἶσει τὴν ψῆφον.
Ἄπαντας γάρ ὁμοίως ἀδικοῦσιν
οἱ τολμῶντες τοῦτον τὸν νόμον
παραβαίνειν
τόν ὑπὲρ τῶν σωμάτων τῶν ὑμετέρων
κείμενον.

Εἶναι καθήκον των συνετῶν δικαστῶν
παίρνοντας δίκαιες αποφάσεις για τις
υποθέσεις των άλλων
να τακτοποιοῦν συγχρόνως και ὅσα ἔχουν
σχέση με τους ἴδιους.

Και κανεῖς ἀπὸ σας, ἀφού ἔχει υπόψη του
αὐτό,
ὅτι δηλαδὴ εἶμαι φτωχός κι ἕνας ἀπὸ τον
απλό λαό,
ας μη θεωρεῖ σωστό να μειώσει το
πρόστιμο.

Γιατί δεν εἶναι δίκαιο να επιβάλλετε πιο
ἥπιες ποινές
στους ἀφανείς ἀπ' ὅτι στους ἐπιφανείς ,

οὔτε να νομίζετε κατώτερους τους φτωχοὺς
ἀπὸ αὐτοὺς που ἔχουν πολλὰ.

Γιατί θα περιφρονούσατε τους εαυτοὺς σας
αν αποφασίζατε τέτοια πράγματα για τους
πολίτες.

Γιατί θα ἦταν το πιο φοβερό ἀπ' ὅλα,
ἐνὼ η πόλη ἔχει δεν δημοκρατικό
καθεστῶς,
αν δεν ἀπολαμβάναμε ὅλοι τα ἴδια
δικαιώματα [...].

Αν βέβαια πεισθεῖτε σε μένα
δε θα συμπεριφερθεῖτε με αὐτὸν τον τρόπο
στους εαυτοὺς σας

οὔτε θα διδάξετε στους νεότερους
να περιφρονοῦν τον απλό λαό των
πολιτῶν,

οὔτε θα θεωρήσετε ὅτι εἶναι διαφορετικές οι
τέτοιας λογῆς δίκες,

ἀλλὰ με την ιδέα ὅτι δικάζει για λογαριασμό
του

ἔτσι θα ψηφίσει ο καθένας ἀπὸ σας.

Γιατί ὅλους εμᾶς ἐξίσου ἀδικοῦν
ὅσοι τολμοῦν να περιφρονοῦν αὐτὸν τον
νόμο

που ἰσχύει για την προστασία της δικῆς
σας σωματικῆς ἀκεραιότητος.

Γραμματική

1. Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων με τους τύπους των ρημάτων που σας ζητούνται:

1. Τοὺς κακοὺς οἱ Θεοὶ (μαστιγῶ, οριστ. ενεστ. γ' πληθ. ε.φ)
2. Οἱ κύνες (δηλῶ, οριστ. ενεστ. γ' πληθ. ε.φ) οὐ δάκνοντες τοὺς καθίζοντας.
3. Τὰς πόλεις (κενῶ, οριστ. ενεστ. γ' πληθ. ε.φ.) τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν.
4. (ἐλευθερῶ, προστ. ενεστ. β' πληθ. ε.φ.) πατρίδα, παῖδας θεῶν τε ἱερά.
5. (ζηλῶ, οριστ. ενεστ. α' ενικ. ε.φ.) σε τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς εὐγλωττίας.
6. Οἱ βάρβαροι τὸν Θεμιστοκλέα μεγίστων δωρεῶν (ἀξιῶ, οριστ. παρατατ. γ' πληθ).
7. Μὴ νόμιζε, ὦ φίλε, κατὰ φύσιν (βιῶ, απαρ. ενεστῶτα), ὅταν οὐ (βιῶ, υποτ. ενεστ. β' ενικό) κατ' ἀρετήν.
8. Οἱ νικηταὶ (ἀξιοῦμαι, οριστ. ενεστ. γ' πληθ.) μεγίστων ἐπαίνων παρὰ πάντων.

2. Να συμπληρώσετε τους τύπους των ρημάτων που σας ζητούνται:

β' ενικ. οριστ. ενεστ. ε.φ. του ρ. ταπεινῶ	
β' πληθ. οριστ. π.ρ.τ. ε.φ. του ρ. ζηλῶ	
γ' ενικ. οριστ. π.ρ.τ. ε.φ. του ρ. δηλῶ	
γ' πληθ. υποτ. ενεστ. του ρ. ὑπνῶ	
α' ενικ. υποτ. ενεστ. ε.φ. του ρ. ὀρθῶ	
β' πληθ. οριστ. ενεστ. ε.φ. του ρ. ἀξιῶ	
απαρέμφατο ενεστῶτα του ρ. ἀρῶ	
α' πληθ. υποτ. ενεστ. ε.φ. του ρ. δικαίῶ	

Απαντήσεις στις ερωτήσεις κατανόησης του σχολικού βιβλίου

1. Πώς αντιλαμβάνεστε, με βάση το κείμενο, τον ρόλο των δικαστών στην εφαρμογή της ισονομίας;

- Εφαρμογή της αξιοκρατίας καθώς ο κάθε πολίτης κρίνεται με βάση το αδίκημα που διέπραξε και όχι με βάση την καταγωγή ή την κοινωνική του τάξη ή την οικονομική του κατάσταση. Όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο και πρέπει να κρίνονται με τον ίδιο τρόπο.
- Δίνουν το καλό παράδειγμα στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Αποδεικνύουν ότι τιμούν το δημοκρατικό πολίτευμα.
- Αποτρέπουν τους παραβάτες από το να προκαλέσουν αδικήματα.
- Συνειδητοποίηση της κοινωνικής ευθύνης που απορρέει από το λειτουργήμα που ασκούν.
- Προφυλάσσουν τους εαυτούς τους αφού μπορούν οποιαδήποτε στιγμή να βρεθούν στη θέση του κατηγορουμένου και αφού οι ίδιοι θα έχουν συμπεριφερθεί έτσι θα μπορούν να είναι πιο ασφαλείς για τις αποφάσεις που θα έπαιρνε κάποιος για αυτούς.

2. Ποια επίδραση έχει στους νέους η ορθή απονομή δικαιοσύνης; Πιστεύετε ότι η απονομή της δικαιοσύνης έχει ανάλογη σημασία στις μέρες μας για το κοινωνικό σύνολο;

Οι νέοι επηρεάζονται από το παράδειγμα των μεγαλύτερων. Αν ζουν σε ένα περιβάλλον όπου απονέμεται ορθά η δικαιοσύνη τότε μπορούν να:

- α. εμπιστεύονται το νομικό σύστημα μιας χώρας
- β. νιώθουν ασφαλείς και να αντιμετωπίζουν με αισιοδοξία το μέλλον τους
- γ. σέβονται την πολιτεία και τα όργανά της
- δ. υπακούουν στους νόμους
- ε. καταδικάζουν τη διαφθορά
- στ. αποκτούν κοινωνική συνείδηση και να έχουν πολιτική αντίληψη

Είναι πολύ σημαντική η ορθή απονομή της δικαιοσύνης προκειμένου να πιστέψουν οι νέοι ότι όλοι οι πολίτες ανεξαρτήτως φυλής, εθνικότητας, γλώσσας, θρησκευτικών και πολιτικών πεποιθήσεων έχουν ίσα δικαιώματα.

3. Αφού λάβετε υπόψη σχετικά κεφάλαια από τα μαθήματα της Ιστορίας και της Πολιτικής και Κοινωνικής Αγωγής, να συζητήσετε τη σημασία της ισονομίας για την εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας. Μπορείτε να αναζητήσετε και τα σχετικά άρθρα του ελληνικού Συντάγματος.

Η ισονομία:

- Δηλώνει σεβασμό προς τον πολίτη με αποτέλεσμα να αισθάνεται ικανοποιημένος και ασφαλής.
- Εξασφαλίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών δημιουργείται αίσθημα ασφάλειας για να εργαστούν και να προοδεύσουν οι πολίτες.
- Ωθεί τους πολίτες στην τήρηση νόμων.
- Διαπλάθει πολίτες με κοινωνικό φρόνημα.
- Η χώρα οδηγείται στην πρόοδο και την ανάπτυξη.